

UCHWAŁA NR LIV/832/14
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 27 października 2014 r.

w sprawie **przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego**

Na podstawie art. 16 ust. 4 w związku z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.¹) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się projekt uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

§ 2. Projekt uchwały, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Niniejszy projekt przekazuje się do:

- 1) Rady Gminy Kamień Krajeński;
 - 2) Rady Gminy Kęsowo;
 - 3) Rady Gminy Mrocza;
 - 4) Rady Gminy Sępólno Krajeńskie;
 - 5) Rady Gminy Sośno;
 - 6) Rady Gminy Więcbork;
 - 7) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy;
- w celu uzgodnienia.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 5. Traci moc uchwała Nr XXXII/568/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku

Dorothea Jakuta

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r., poz. 628 i 842, z 2014 r., poz. 805, 850, 926, 1002 oraz 1101.

1. Przedmiot regulacji:

Zakres regulacji dotyczy przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

2. Podstawa prawna:

-ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.):

„Art. 16. 3. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, obszar, przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, szczególne cele ochrony oraz zakazy właściwe dla danego parku krajobrazowego lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 17 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po uzgodnieniu z właściwymi miejscowo radami gmin, z powodu bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych na obszarach projektowanych do wyłączenia spod ochrony.

4. Projekt uchwały sejmiku województwa w sprawie utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku krajobrazowego wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.”

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Niniejszy projekt przekazuje się do właściwych miejscowo rad gmin i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w celu uzgodnienia.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Park krajobrazowy, zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Krajeński Park Krajobrazowy utworzony został rozporządzeniem 24/98 Wojewody Bydgoskiego z dnia 17 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia parku krajobrazowego pod nazwą Krajeński Park Krajobrazowy. Wojewoda Kujawsko-Pomorski, biorąc pod uwagę zmienione przepisy ustawy o ochronie przyrody, w dniu 12 września 2005 roku wydał

rozporządzenie Nr 21/2005 w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego. Powyższe rozporządzenie obowiązuje do dnia dzisiejszego.

Obecnie organem właściwym w sprawach związanych z parkami krajobrazowymi jest sejmik województwa, który przejął kompetencje w tym zakresie od wojewody na podstawie art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753 ze zm.). Przepisy przejściowe tej ustawy, w art. 35 ust. 1, stanowią, iż do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienionych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Sejmik województwa już raz podejmował uchwałę w sprawie przyjęcia projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego – uchwała Nr XXXII/568/13 z dnia 25 marca 2013 r. Projekt ten został przekazany do uzgodnienia. Tylko jedna gmina, tj. Rada Miejska w Sępólnie Krajeńskim uzgodniła projekt uchwały w przyjętym kształcie. Dwie kolejne rady gminy, tj. Kęsowo i Mroczka, odsunęły podjęcie decyzji do czasu wypracowania opinii przez właściwe komisje, natomiast trzy rady: Rada Miejska w Kamieniu Krajeńskim, Rada Gminy Sośno oraz Rada Miejska w Więcborku odmówiły uzgodnienia przedstawionego projektu, podejmując w tym zakresie stosowane uchwały. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy również odmówił uzgodnienia projektu w ówczesnym kształcie wskazując merytoryczne uwagi.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym stało się wypracowanie nowego projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, uwzględniającego przedłożone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy uwagi merytoryczne oraz przedłożone przez rady gmin wnioski dotyczące oczekiwanego złagodzenia obowiązujących zakazów na wskazanych terenach tego Parku.

Projekt uchwały, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały, *de facto* powiela granice określone w rozporządzeniu Nr 21/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 września 2005 roku w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kujawsko-Pomorskiego Nr 108, poz. 1875). Jednak przebieg granicy Krajeńskiego Parku Krajobrazowego został uszczegółowiony poprzez podanie współrzędnych punktów załamania granicy. Konieczność sporządzenia przedmiotowego wykazu współrzędnych punktów załamania granicy wynika z treści rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. poz. 1080).

Przedmiotowy projekt uchwały w większości powtarza również zakazy określone w § 4 ww. rozporządzenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Takie rozwiązanie jest konieczne, gdyż park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości

przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania. W nawiązaniu do tej definicji przyjęto, że istotą parku krajobrazowego jest ochrona przyrody, kultury, krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Zakazy ujęte w projekcie uchwały są niezbędne w celu utrzymania właściwego stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz właściwej ochrony krajobrazu. Zróżnicowana rzeźba terenu polodowcowego, doliny rzeczne oraz ponad 100 jezior mają duży wpływ na charakter obszaru Krajeńskiego Parku Krajobrazowego. Dominującym krajobrazem jest krajobraz rolniczy urozmaicony licznymi oczkami wodnymi pochodzenia antropogenicznego.

Niniejszy projekt uchwały wprowadza zmianę w stosunku do rozporządzenia Nr 21/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 września 2005 r. w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, dotyczącą obowiązywania *zakazu pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*. Spod obowiązywania tego zakazu zostały bowiem wyłączone tereny żwirowni, istniejące na terenie Parku w dniu wejścia w życie przedkładanej uchwały, a szczegółowo określone w załącznikach nr 4 i 5 do jej projektu. Przedmiotowe rozwiązanie służyć ma zrównoważonemu rozwojowi regionu, konieczności zaspokojenia lokalnych potrzeb i nienarażania miejscowego społeczeństwa na ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z transportem niektórych kopalin spoza terenu Krajeńskiego Parku Krajobrazowego.

Obszary, na których zakaz został zniesiony to żwirownie, które w chwili obecnej są lub w przeszłości były eksploatowane, stanowiące niewielkie powierzchniowo enklawy w obszarze Parku. Nie zniesiono zakazu dla potencjalnych nowych miejsc pozyskania żwiru i piasku. W związku z tym nie nastąpi znacząca eskalacja procesu eksploatacji tych surowców, a jedynie usankcjonowanie działalności gospodarczej w obrębie eksploatowanych obecnie lub w przeszłości złóż. Charakteryzują się one już w tej chwili skrajnym przekształceniem geomorfologicznym, np. usunięta jest wierzchnia warstwa gleby, w związku z czym w ich obrębie nie stwierdzono cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych. Na terenie części omawianych złóż występują zbiorniki powyrobowiskowe. Mają one charakter antropogeniczny, a dalsza eksploatacja surowca mineralnego w ich pobliżu nie będzie skutkowała pogorszeniem ich stanu ekologicznego w zakresie parametrów hydromorfologicznych.

Należy nadmienić, że żwir i piasek są uznawane w Polsce za kopaliny pospolite. Krajeński Park Krajobrazowy jest największym parkiem krajobrazowym w województwie kujawsko-pomorskim, co sprawia, że transport kruszyw z sąsiednich żwirowni oddalonych

o kilkadziesiąt kilometrów od jego granic wiąże się dla miejscowego społeczeństwa ze znacznymi nakładami finansowymi. Zaproponowane do wyłączenia spod zakazu złoża pozwolą w znacznym stopniu zaspokoić potrzeby lokalne, związane z inwestycjami i budownictwem mieszkalnym. Z zasobów żwirowni będą korzystały również firmy wykonujące inwestycje na terenie gmin. Dzięki lokalnemu surowcowi samorządy gminne z terenu Krajeńskiego Parku Krajobrazowego uzyskają oszczędności, m.in. na remontach infrastruktury gminnej. Zatem można się spodziewać, że chętniej będą realizowały niezmiernie ważne społecznie i środowiskowo inwestycje proekologiczne, w tym związane z poszerzeniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Należy także zauważyć, że wydobywanie kruszyw ze złóż wymaga uzyskania koncesji, która jest udzielana w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta powinna być poprzedzona w razie konieczności oceną oddziaływania na środowisko. Odstępstwa od tego zakazu zostały wprowadzone na żwirowniach już istniejących, dlatego celem wyłączenia jest również możliwość uzyskania przedłużenia koncesji na wydobywanie piasku i żwiru oraz możliwość powiększenia istniejących żwirowni.

Nawiązując do powyższej argumentacji, w obrębie terenów zaproponowanych do wyłączenia spod omawianego zakazu dokonano również stosownych badań tzw. „innych zbiorników wodnych”. Pod względem hydrobiologicznym nie stwierdzono przeciwwskazań do wydobywania kopalin na wytypowanych terenach.

Ponadto w projekcie uchwały dokonano modyfikacji obowiązywania *zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej*. Zakaz ten został zniesiony na terenach szczegółowo określonych w załącznikach nr 6 i 7 do projektu uchwały. Należało bowiem uwzględnić, iż Krajeński Park Krajobrazowy będąc największym parkiem w województwie kujawsko-pomorskim, którego powierzchnia wyniku uszczegółowienia przebiegu granicy uległa zmianie i obecnie wynosi 75 526,13 ha. Zróżnicowana rzeźba terenu polodowcowego, doliny rzeczne oraz ponad 100 jezior mają zasadniczy wpływ na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe omawianego obszaru. Dominującym krajobrazem jest krajobraz rolniczy urozmaicony licznymi oczkami wodnymi, których liczba szacowana jest nawet na 10 tys.

W art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ustawodawca wskazał na zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych. Przepis ten ma na celu m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, stabilności ekosystemów, utrzymanie

ciągłości procesów ekologicznych, w tym ciągłości istnienia gatunków z ich siedliskami (np. związanych z zasobami wodnymi). Ochrona przyrody polega m.in. na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk przyrodniczych, krajobrazu, jak również tworów przyrody żywej i nieożywionej.

Jak wykazała przeprowadzona na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego ekspertyza przyrodnicza, zakaz zabudowy w odległości do 100 m od rzek i jezior należy w zasadzie (z dopuszczalnymi nielicznymi wyjątkami) utrzymać w mocy, ponieważ są to z reguły obiekty pełniące istotne, wielkoskalowe funkcje przyrodnicze (korytarze ekologiczne, funkcje retencyjne, złożone ekosystemy siedlisk wodno-błotnych itd.).

Natomiast wyniki tej samej ekspertyzy w stosunku do „innych zbiorników wodnych” pozwoliły na wyodrębnienie 352 części na terenie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, na których proponuje się zniesienie zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Obszary, na których zakaz został zniesiony to tereny, które w chwili obecnej są w różnym stopniu intensywności zabudowane lub zurbanizowane i wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, stanowiące zasadniczo rozproszone siedliska rolne poprzedzielane zazwyczaj niewielkimi obszarowo gruntami rolnymi, miasteczka, wsie, kolonie, osady i przysiółki. W związku z tym, nie będzie postępowała znacząca eskalacja wymuszonego przedmiotowym zakazem procesu ekspansji nowego budownictwa w krajobrazie rolniczym i przyrodniczym, a jedynie usankcjonowanie tej koniecznej działalności człowieka w obrębie istniejącej już zabudowy. Wyznaczone obszary charakteryzują się już w tej chwili skrajnym przekształceniem antropogenicznym, w związku z czym w ich obrębie nie stwierdzono cennych przyrodniczo zbiorowisk roślinnych. Dotyczy to także występujących na ich terenie zbiorników, dlatego rozwój nowego budownictwa w ich pobliżu nie będzie skutkował pogorszeniem ich stanu ekologicznego.

Należy podkreślić, że zaproponowane zniesienie zakazu zabudowy w strefie 100 m (...) dotyczy tylko określonych części obszaru Krajeńskiego Parku Krajobrazowego. Rozwój zabudowy w pobliżu innych zbiorników wodnych na wybranych enklawach oraz części linii brzegowej niektórych jezior, nie zagrazi w całości populacjom chronionych gatunków oraz szczególnie cennym siedliskom. Paradoksalnie, zniesienie tego zakazu może przyczynić się do zwiększenia na tych obszarach ilości antropogenicznych oczek wodnych, ponieważ przestanie obowiązywać mechanizm powstrzymujący mieszkańców przed podejmowaniem tego typu przedsięwzięć, szczególnie na terenach zabudowanych lub planowanych pod

zabudowę.

Niniejszy projekt uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego uwzględnia przedłożone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy uwagi merytoryczne oraz przedłożone przez rady gmin wnioski dotyczące złagodzenia obowiązujących zakazów na wskazanych terenach tego Parku.

5. Ocena skutków regulacji:

Przyjęcie projektu uchwały w sprawie Krajeńskiego Parku Krajobrazowego umożliwi, zgodnie z zapisem ustawowym, przedstawienie projektu do właściwych miejscowo rad gmin i właściwemu terytorialnie regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, w celu uzgodnienia.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KRAJÓWY
W TORUNIU

Termin
data 2014-10-31

Stwierdzam zgodność z oryginałem

(1)

Główny Specjalista

Anna Sobierajska